

GOSPODARSKI VESTNIK

Št. 4.

V Gorici, dne 1. aprila 1927.

Leto V.

Izhaja enkrat na mesec. Stane letno
10 ltr. — Posamezna številka 1 ltr.

Uredništvo in uprava v Gorici, Via S.
:: Giovanni Štev. 6., I. nadstr. ::

== Ponatis je dovoljen le s popolno navedbo vira. ==

† ANTON ČOK.

Dne 18. februarja 1927. je nagle smrti umrl v Trslu Anton Čok, kapelan pri Sv. Antonu Novem.

Veličasten spremvod, ki ga je spremljal na njegovi zadnji poti iz Trsla na Katinaro vkljub divjemu razsajanju kraške burje, je pokazal, kako priljubljen je bil pokojnik pri znancih in prijateljih.

Mož komaj 48-ih let šel je prerano od nas in naše gospodarske ustanove obžalujejo po vsej pravici njegovo prezgodnjo smrt.

Pokojni Anton Čok je pričel delati na združnem polju z ustanovitvijo Ljudske posojilnice in hranilnice pri Sv. Ivanu pri Trslu, kjer je kot mlad duhovnik služboval. Ustanovitev te posojilnice je bila ledaj, v predvojnih časih Naglovega škofovanja, mnogo komentirana, ker so hoteli videti nekateri v njej začetek gospodarskega razdora na tržaškem ozemlju. Ali Anton Čok je bil mož, ki je pravočasno izprevidel, da bi vsak gospodarski

razdor spravil preje ali sleje naše gospodarske organizacije na pol propasti. Zato je oslalo delovanje Ljudske posojilnice in

hranilnice v odmerjenih mejah, dokler se ni po vojni združila s Tržaško posojilnico in hranilnico, ki je prevzela vse njeno delovanje, in to ravno po zaslugi Antona Čoka. Od tedaj je bil Anton Čok podpredsednik tega zadnjega zavoda do svoje smrti.

Leta 1924. je bil pokojnik izvoljen v načelnštvo Zadružne zveze v Trslu in nato imenovan v njen ožji odbor, v katerem je deloval vzlic svoji bolezni do

svojega smrtnega dne. Bil je vsrtačen, inteligenten delavec in zvest sočrudenk svojih tovarišev. Z globokim sočuljem je zasledoval gospodarsko življenje in trpljenje našega kmečkega stanu, iz katerega je izšel.

Vse naše gospodarstvo je izgubilo z njim moža, ki je zaslužil, da ga ohranimo v trajnem spominu.

Janko Furlan:

DVE SLIKI.

V katastru sem naletel na dve enako veliki zemljiški posesti, v četrturi razdalji. Iz zemljiške knjige sem razbral, da se je lastnik prvega posestva oprostil bremen, ki so obteževala posest, dočim je bilo pri drugem gospodarju ravno obratno.

Pa poglejmo žive slike!

Prvi gospodar vodi svoje gospodarstvo čez 20 let. Prevezel je obremenjeno, zanemarejeno posestvo in borno premičnino: par kosov poljskega orodja in dva suha repa. »Korajže je bilo treba«, mi je pripovedoval, »na mlada ramena sem naložil žalostno dedščino in skrb za starega očeta. Premišljal sem, se posvečeval, računal in se končno z vso vnemo lotil dela. Počasi sicer, a šlo je. Travniki, hlevi, njiva, vse se je boljšalo. Ko sem videl prve sadove svojega truda, sem se še bolj zavzel. Vedno je bilo za zob in za potrebščine. Še ostajati je pričelo. — Moram pa dostaviti, da se imam za svoj napredek zahvaliti osobito knjigam. Te so mi svetovale, me bodrile in vadile, in mi so še danes dobre svetlovalke.

Časi so se zelo predružačili, razmere, poostrele. A kdo je že skušal gospodarsko vihro, ne klone. Saj je še dosi nedcvršenega dela, še dosi načrtov lahko uresničimo in si izboljšamo svoj položaj. Osobito se moramo zavzeti za organizacijo kmetijskega gospodarstva.

En primer: Cena žive teže naše klavne živine je $2\frac{1}{2}$ do 3 lire za kg, medtem ko je drugod večja (5—5.80 lire). Kaj bi ne mogli izposlovati razlike sebi v prid?

Mislim, da je naša prva naloga skrbeti predvsem za mlečno živino, ki našim razmeram najbolj odgovarja in je najbolj dobičkanosna.

Priznam. Hočete reči, da moramo uvesti pasmo, ki bo kolikor mogoče mlečna, to je, ki bo hrano najbolje izkoristila. To pa gre počasi, mi pa moramo

gledati, da dobro vnovčimo to, kar imamo.

— Mislim sem celo na zadružno mesnico. Kaj se Vam zdi? — Misel je zdrava, a treba je najprej dobre osnove posebno v moralnem pogledu. Razmere nam bodo sproti kazale, kaj in koliko smemo podvzeti.

ln je nadaljeval: Gospodarski zavodi naj bi za svoj okoliš vodili seznam za užitek dobrih živali. Tako bi lahko ustrezali povpraševanju in bi bilo ustrezno ponudniku in praševalcu. Vse premalo cenimo pregovor »kar sam lahko storiš, ne dajaj drugim«. Naši interesi so si docela enaki: ugodnost sosedova, ugodnost moja, pa bodisi za prodajo ali kup. Semena, orodje, stroje, krmla itd., vse bi morale priskrbeti edino naše gospodarske organizacije. Z morebitnim celo namenoma pridobljenim prihrankom bi ravnali kot vsak dober gospodar: naložili bi ga čim bolj plodonosno, n. pr.: sedaj gredo iz enega okraja stotisoči velikim zavarovalnim družbam proti požaru. S svojo zavarovalnico bi se izognili dobršnemu delu izdatkov in neprijetnostim.

Tako in marsikaj družega iz ust naprednega, samozavešnega kmeta.

Čez dni sem se namenoma oglasil pri drugem kmetu, ki sem ga poznal iz zemljiške knjige.

Utiš, ki sem ga odnesel iz zemljišnega urada, je bil v skladu z resničnim položajem. Dva sina sta v polni mladosti odnesla blagostanje domače hiše v svet in se tamkaj brez sledu izgubila. V domači hiši, z domače grude je rasla revščina, mrznja do vseh in vsega, zavist. Hiša se pod težo bremen ruši.

Dolga in težka je pot do spoznanja. Priklenimo srce in razum naše mladine k rodni grudi, da bo udeležila načrte prvega kmeta, ker nihče razen te ne bo uspešno krmaril, nikdo ne bo kljuboval viharjem.

ZADRUŽNIŠTVO

Zadružna zveza v Trstu:

ZADRUŽNA ZAKONODAJA.

Glasom kr. odloka zakona z dne 10. februarja 1927. št. 196, št. 455, ki je bil objavljen v »Gazzetta Ufficiale« od 25. februarja št. 46, ne sme noben član pri v zadruzi nad 30.000 lir zadružnih deležev.

Višina deleža pri nanovo ustanovljajočih se zadrugah ne sme prekoračiti svote lir 500 in ne sme biti nižja od zneska lir 100.

—::—

REGISTRIRANJE ZAPISNIKOV OBČNIH ZBOROV NI POTREBNO.

Vsled raznih dopisov, ki jih je Zadružna zveza dobila od svojih članic, je naslovila na kr. finančno intendanco v Trstu sledeče pismo:

»Prosimo, da nam kr. intendantca blagovoli izdali kot pristojna oblast svoje mnenje v sledečem slučaju:

Naše kmečke posojilnice sporočajo v zmislu tozadevnih zakonitih določb kr.

kazenskemu in civilnemu sodišču v Pulju imena novoizvoljenih članov načelnishva. Tej prijavi prilagajo tudi zapisnik občnega zbora, ki je izvolil nove odbornike. In sodišče v Pulju zahteva, da morajo biti ti zapisniki registrirani pri registracijskem uradu, dočim sodišče v Trstu tega ne zahteva.

Očividno je, da je eno ali drugo sodišče v zmoti, ker ne bi bilo dopustno, da se v Pulju nekaj zahteva, kar v Trstu ni potrebno. Ker pa želimo, da se zakon ločno izvaja, prosimo, da nam daste navodil, kako naj postopamo v tej zadevi.

Odgovor, ki ga je dobila Zadružna zveza od finančne intendance, se glasi:

»Zapisniki, ki jih omenjate v svojem dopisu, niso podvrženi registriranju«.

* *

Ker so se v zadnjem času tudi na goriškem tribunalu pripetili slični slučaji, objavljamo odgovor finančne intendance v Trstu, iz katerega sledi, da ni treba zapisnikov občnih zborov registrirati.

ŽIVINOREJA

K PREHODU NA ZELENO KRMLJENJE.

Bliža se čas, ko bodo živinorejci mogli pričeti z zelenim krmljenjem in s tem tudi velike in neštete nevarnosti, ki jim je živina ravno v tem času izpostavljena, ako se prehajanje od suhega na zeleno krmljenje ne izvrši polagoma in pravilno.

Pravilen prehod od suhega na zeleno krmo napravimo najlažje na ta način, da začnemo primešavati vsakdanjim odmerkom sena in slame (rezanice) le malo zelene krme. Od dne do dne primešavamo med seno in slamo vedno več zelene krme, tako da lahko pokladamo približno čez 14 dni že sama zelena krmila.

Pokladajmo vedno le sveža zelena krmila, ker le s krmljenjem takšnih krmil pospešujemo in zvišamo mlečnost krav. Vela zelena krmila, potem takšna, ki so se ugrele, ker smo jih pustili predolgo v kupih, lahko znižajo mlečnost krav.

Pa ne le to.

Vela ali ugrele zelena krmila lahko povzročijo pri živini tudi zelo nevarno napenjanje. Zato ne puščajmo zelenih krmil, posebno ne detelje, nikdar stlačnih na vozovih ali v večjih kupih, temveč jih takoj, ko smo jih spravili domov, raztrosimo v tanke plasti in na rahlo v primernem senčnem prostoru. Mešajmo mlado deteljo, ki zelo rada povzroča napenjanje, vedno med rezanico ali seno in ne krmimo je nikdar same za-se.

Za košnjo zelenih krmil je najbolj primeren čas zjutraj, ko se osuši rosa, ali pa zvečer, predno se pojavi rosa. Rosna ali tudi vsled dežja mokra zelena krmila, lahko škodujejo živini.

Pomni, umni živinorejec, da si tudi pri tem poslu s previdnostjo mnogo prihraniš, a z malomarnostjo dosti škoduješ.

—::—

Josip Gerbic:

ZATIRANJE PRASIČJE RDEČICE.

Ne bom niti opisoval znakov te prasičje nadloge, ki jo skoro vsak naš živinorejec že pozna. Tudi takrat že ve, da jo ima v hlevu, ko prase še nima rdečih znakov po životu, takrat, ko se prase šele stoži in ko se prične nekam zakopavati v steljo. Tako je razširjena ta kužna bolezen pri nas.

Obramba.

Obramba proti tej prasičji nadlogi je silno težka; ko enkrat zaide v hlev, jo je težko pregnati samo z dobro besedo in poukom, treba je temeljitih ukrepov, treba je materijalnih žrtev. Do gotove meje pripomorejo v boju proti tej kužni poplavi higijenični hlevi. Ali kaj, ko se ta strah sčelinarjev ne boji nič prestopiti praga niti najmodernejše urejenega hleva. Snaga je vir zdravja povsod, tudi v hlevu. Toda hlev je hlev. Ko govorimo o snagi v hlevih je to samo nekaj relativnega. Nekaj drugega je, ako govorimo o razpoloženju živinčeta za kužne bolezni. Lasno je, da so krepko razviti sčelinarji bolj odporni nasproti kužnim boleznim. Na sploh pa moramo paziti, da se nam naši prasiči, posebno v pomladanskih nočeh, ne prehladijo. Prehlajeni prasiči so bolj dostopni za bolezni in rdečica jih lažje napade.

Hudo napako delajo naši prasičje-rejci v slučaju zasilnega zakolja obolega praseta. Meso na rdečici bolnega prasiča je užilno, pa mesto da bi rdečica prase udušila, mu pripomore na oni svet prasičjerejec sam. Toda spet je smola tu, ker se meso v toplejših mese-

cih ne drži. Pa pridejo sosedge iz devetih hiš naokoli: ta odnese gnjat, oni kračo in prasiča ni več pod streho. Da bi sosedge tega ne bili naredili! Sveže prenešena pečenka obolega prasiča ima v krvi milijone glivic prasičje rdečice, črez par dni imajo sosedge sami tudi rdečico v lastnih hlevih.

Prasičjerejec! Ne oddajaj mesa ob priliki zasilnega zakolja sosedu, ker mu s tem le škoduješ. Ti, ki okuženo meso daješ in oni, ki ga sprejema, sta oba kriva, da se ta prasičja nadloga pri nas silno širi, da povzroča leto za letom ogromno gospodarsko škodo.

Silno pripomorejo k razširjanju rdečice v naših krajih tudi rezači, kateri gredo z nerazkuženim nožem v meso celih stotin prasičev. Toda o tem sem že dovolj jasno pisal v žadnji številki Gospodarskega vestnika.

Edina uspešna obramba proti kužni poplavi v naših krajih je pomladansko cepljenje proti rdečici. In vsi naši živinorejci so že spoznali, da je cepljenje silno učinkovito. Za to se ga poslužujejo.

—::—

Živinozdravnik Josip Gerbic:

»VOLČIČ«.

Kako bi zdravil kravo, ki ima »vočec« ali »sušec«, to je, ki se ji koža drži mesa na hrbtu in na rebrih.

Nekateri mi svetujejo, naj jo drgnem z morsko vodo, drugi drugače.

Iz pisma V. F. iz D.

Pripeti se pogosto, da postane koža pri goveji živini nekoliko manj gibčna in trda. Takoj so naši živinorejci po koncu in v strahu trdiijo: žival ima volčič.

Ako nabereimo tako kožo v gubo, čutimo pod prsti, da je koža bolj groba in manj prožna, kakor po navadi. Ta pojav označa vsak govedorejec za oni prosluli volčič, ki pa v resnici ni nič drugega, nego to, da so spodnje plasti kože slabše prekrvljene. Ta pojav pa ima le redko svoj izvor v kožnih boleznih.

Ako govedo nič ne čistimo, ako pustimo živino brez strehe na planinah

skozi celo poletje, se prav lahko dogodi, da postane koža manj gibčna in manj prožna. Največkrat pa je »volčiča« kri-va slabokrvnost pri govedu sploh. Ta bolezen se pojavlja navadno bolj pri suhih in betežnih kravah. Po navadi je znak kakih nepravilnosti v notranjih delih telesa. Ako odstranimo notranji vzrok, izgine tudi »volčič«.

Dati natančna navodila, kako naj se te notranje obolenosti v vsakem slučaju zdravijo, je tu nemogoče. Tudi so nekatere teh bolezni sploh neozdravljive. Če opazi govedorejec, da je koža kakšne njegove živali manj gibčna, kakor običajno, naj ukrene to-le:

Poskrbi naj za dobro negovanje kože. Daje naj živali boljšo krmo in dnevno po eno pest karlovarške soli. Daje naj živali dnevno tudi po eno žličko klajnega apna. Kožo naj dnevno drgne s kako oljnato snovjo. Potom drgnjenja dosežemo namreč, da se dotični del kože bolje prekrvi. In na ta način preženemo namišljenega volčiča, ako bi ne žival bolehala na kakj drugi notranji bolezni, kar pa more ugotoviti le živinozdravnik.

—:—

HRASTE PRI KURAH.

Marsikateri kuri se napravi na nogah nekaka trda, siva škorja ali skrlup, ki včasih tako zdebela, da so videli vse noge nekako skvarjene. Ta skrlup po-

vzroča neka pršica. Ona povzroči na nogah vnetje kože, vsled česar se izceja iz nje neka tekočina, katere se osušena spremeni v skorjo. Pršica pa se polovičasi tudi grebena in podbradka, pa tudi glave in vratu, nakar tudi ti deli popenijo.

Ako začneš zatirati pršico, ko se je pojavila pri kurah, ne bo zatiranje delalo težav. Kakor hitro si pršice pomoril, izlečijo se napadeni deli kmalu. Da pa prideš pršicam do živega, je treba, da skrlup omehčaš. To dosežeš najlažje z glicerinom, mazavim milom ali z mlačno zmesjo lizola in vode. Ko so se hraste zadostno omehčale, jih moraš odluščiti. Če so hraste zastarele, moraš to delo ponavljati več dni zaporedoma. Po končanem luščenju vzemi čopič in namaži vsa napadena mesta s karbolnim oljem, kreolinovim mazilom ali pa z lesnim katramom.

Na vsak način pa glej, da tudi kurja počivališča in kurnik razkužiš, sicer se polotijo pršice kur znova.

—:—

Valilna doba perotnine.

Domača kokoš vali 20 do 22 dni po 16 do 20 jajc; pura 27 do 28 dni po 15 do 20 jajc; gos 28 do 32 dni po 12 do 15 jajc; raca 28 do 32 dni po 15 do 18 jajc; golob 17 do 19 dni po 2 do 3 jajca (na leto 6 do 10 jajc).

MLEKARSTVO

V. D.:

IZDELOVANJE MASLA V MALEM.

Tam, kjer ni še združnih mlekaren in tam, kjer se nabava centrifugalnega posnemalnika posameznemu živinorejcu ne izplača, se posnema mleko še vedno po starem načinu. Pri tem načinu posnemanja je smetana izpostavljena kvarljivim snovem, kakor prahu, malim s prošim očesom nevidnim bakterijam in glivicam, plavajočim v ozračju. Prav

iz tega vzroka, t. j. da obvarujemo smetano pred temi kvarljivci, ne smemo s posnemanjem mleka preveč odnašati, marveč posneti mleko, ko se je smetana zbrala na površini. Ako pa bi ta smetana ne zadoščala za pinjenje, vsled česar bi morali počakati nekaj dni, da se je več nabere, potem naj se spravi v ozek — visok lonec iz pocinjene pločevine. Ako se mleko za posnemanje pravilno hrani in se zbira smetana najdalj 2 do 3 dni, se da izdelati tudi po

tem načinu posnemanja prav dobro maslo. Kdor hrani smetano skozi več dni, vrhulega pa še v nesnažnih posodah in zatuhlih prostorih, se mu smetana preveč skisa in se začne kvariti. Iz take pokvarjene smetane dobljeno maslo ne bo nič kaj prida.

Marsikatera gospodinja misli, da se da spiniti smetana samo tedaj, če se pinja napolni do vrha. To je napačno. Če je pinja prepolna, se maslo težje izdela, uporabi se po nepotrebnem mnogo časa, dobi se pa tudi manj masla, dasiravno se je morda drugače pravilno postopalo.

Smetana naj se nikar predolgo ne zbira, marveč naj se rajši v manjših količinah podelava v maslo. Takšna smetana ostane sladka in zdrava. Če se napolni pinja le do ene tretjine ali polovice in ima smetana primerno toplino, se spini v kratkem času.

Ako se nabere mnogo smetane v malo dneh, morda toliko, da bi segala v pinji nad polovico, naj se ne pini vsa hkratu, ampak naj se polovica iste pini zase in druga polovica zase. Veliko boljše je, da je v pinji rajši manj nego preveč smetane. Na ta način pinjena smetana se hitreje spini, dobi se pa tudi ne samo boljše, pač pa tudi več masla.

Kdor je primoran hraniti smetano skozi več dni, naj jo dene v hladen prostor, kjer naj bo zrak čist. Da se enakomerno skisa, premeša naj se po dvakrat na dan. Shramba mora biti na vsak

način hladna, sicer se smetana preveč skisa in tudi pokvari. Predolgo v mrzlem hranjena smetana se pa tudi pokvari oziroma zgreni. Ako pa nimaš toliko mleka, da bi zamogel izdelovati maslo dvakrat na teden, dolij smetani pred pinjenjem nekoliko posnetega mleka.

Da se smetana v kratkem spini, je neobhodno potrebno, da ima primerno toplino. Pozimi mora imeti 13 do 15° C, poleti pa 10 do 12° C. Sicer je prej navedena toplina samo približna. Pravo toplino si določimo najlažje sami, ako zasledujemo med pinjenjem s toplomerom v roki in si dobro zapomnimo, pri kateri toplini se je smetana najhitreje spinila.

Kakšno bo maslo, trdo ali mehko, to zavisi od krme, ki se živini poklada. Poleti, ko se živina pase, ali pa se ji poklada zelena krma, bo maslo bolj mehko nego po zimi, ko se poklada večidel suha krma.

Kdor torej ni tako srečen, da bi lahko oddajal mleko v podelavo kakšni združni mlekarni, naj se ravna po tu danih navodilih, kajti tudi njegova skrb mora biti, da izdeluje zdravo in okusno, ne pa razavo ali celo smrdljivo in plesnivo maslo. S takim maslom zabeljena jed, naj s bo še tako dobro pripravljena, je zoprna.

Pomni, da krava pri gobcu molze!

ČEBELARSTVO.

Peter Kralj:

ODGOVOR MLAJŠEGA ČEBELARJA.

V zadnji številki Gospodarskega vestnika je g. Janko Vodopivec smatral za potrebno odgovoriti na članek, katerega sem napisal v »Edinosti« od 27. januarja. Po mojem skromnem mnenju bi spadal ta odgovor v »Edinost« in ne v »Gosp. vestnik«, kateremu krati že itak

pičlo odmerjeno rubriko za čebelarstvo. Ker je že g. Vodopivec pisal v tem listu, je moja dolžnost, da mu prav v istem, če tudi nerad, odgovorim.

Nisem mislil v tistem članku žaliti samozavesti g. dopisnika, ki je kot star in izkušen čebelar vedno in vsaki številki seznanil druge pouka potrebne čebelarje s svojimi izkušnjami. Govoril sem na splošno, in kot dokaz naj navajam le,

da je bilo od leta 1924. do danes objavljanih v Gosp. vestniku 27 člankov g. Vodopivca, dočim od vseh drugih starih čebelarjev le 21. Te številke pričajo priznanje, ki ga zasluži za svoje delovanje v prid čebelarstva v naših krajih, a so tudi dokaz, kot sem to na splošno trdil, da stari čebelarji se malo ali nič ne poudružijo, da bi objavili svoje izkušnje v naših gospodarskih listih, tednikih in dnevnikih. Kje so ostali naši znani stari čebelarji, katerih ni pri nas ravno tako malo? Kdaj se kaj sliši o njih? Res je sicer, da za mnoge ni lahka stvar prijeti za pero in napisati nekaj vrstic o lastnih izkušnjah. Ravno te so velikega pomena, ne samo za nas mlajše, marveč tudi za vse ostale čebelarje, ker baš v čebelarstvu se nikdar ne zna dovolj in nam kljub raziskovanju najslavnejših učenjakov ostaja še marsikateri pojav v življenju čebele nerešljiva uganika.

G. dopisnik omenja, da, ako bi listi, ki vedno govori o starih čebelarjih, ki nočejo objavljati svojih izkušenj, čitali knjige in liste, bi videli, da to ni res. Tu imate prav, g. Vodopivec; a jaz nisem mislil na svelovno književnost in gotovo tudi ne na slovenske čebelarske knjige, katerih imamo posebno z novo Žnideršičevo knjigo sorazmerno več kot drugi narodi; mislil sem pa na liste tu na našem ozemlju. Kdaj so naši dnevniki in tedniki prinašali kake članke o čebelarstvu? Le tu pa tam par izjem. In prav v teh listih, kateri edino-le pridejo pri nas v poštev, bi bili potrebni čebelarski članki! Ali pa mislite, da bo naše priprosto kmečko ljudstvo čitalo kak »American Bee Journal« ali pa kak znanstveni »Jahrbuch für Bienenkunde«?

V prvi vrsti bi prišel tu v poštev »Gospodarski vestnik«; toda če primerjamo njegova zadnja 2 letnika z letnikom 1924., vidimo veliko nazadovanje, ker leta 1924. je bilo v vsaki številki po 3 strani čebelarskih vesti, dočim je letos palo na pol strani. Morda bo temu krivo pomanjkanje prostora v listu?

A tudi drugi naši listi bi rade volje prinašali redno čebelarske članke, če bi

jih le kdo spisal. In pisanje bi gotovo niti staremu niti mlademu čebelarju ne škodovalo, ker le tako bi se umno čebelarstvo pri nas širilo!

Torej stari izkušeni čebelarji na dan! Dokažite, da moje irdiive niso bile resnične in jaz bom prvi, ki bo to svojo zmoto pripoznal!

Preden zaključim, se moram še g. dopisniku zahvaliti za ljubeznivo očitjanje da se ne zanimam ne za knjige ne za liste, temveč da čakam le z odprtimi usti na med! Ne smatram potrebno odgovoriti na to, g. dopisniku pa priporočam, naj ne sodi oseb, katerih ne pozna!

Pripomba uredništva: Priobčamo lojalno tudi ta članek g. Kralja z izjavo, da ni imel ne g. Vodopivec ne mi niti najmanjšega namenà koga žaliti. Na opazko, da je v letu 1924. priobčal Gospodarski vestnik običajno 3 strani čebelarskega gradiva, a sedaj le po eno stran, pripominjamo, da je razen pomanjkanja prostora dalo temu povod tudi očitjanje velike večine naših naročnikov, češ, da ni nikako pravo razmerje, da posvečamo čebelarstvu kar po tri cele strani lista, dočim obravnavamo ostale gospodarske panoge le na 10 ali 12 straneh.

—:—

VESTI.

Salnice, ki jih izdeluje Slov. čeb. zadruga iz pristnega voska, so končane. Kdor je dal vosek v predelavo, naj jih pride dvigniti od 20. aprila t. l. dalje. Z istim dnem se začnejo razpošiljati tudi onim, ki so satnice prednaročili. Vosek v predelavo se še vedno sprejema. Zamenja se lahko takoj v salnice, dokler so še na razpolago.

Panje A. Ž. najnovejšega soslava z verando in le enim žrelom ima v zalogi Slov. čeb. zadruga.

Malične mreže in vse druge čebelarske potrebščine ima v zalogi Slov. čeb. zadruga.

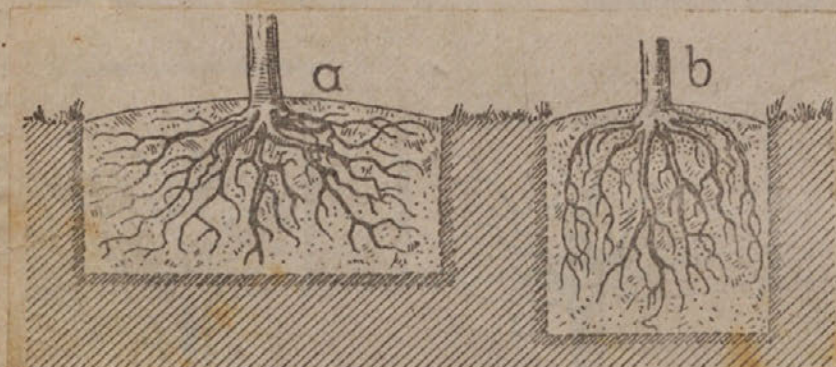
—:—

SADJARSTVO

PRAVILNO SAJENJE SADNEGA DREVJA.

Kdor hoče, da mu bo sadno drevje lepo uspevalo, mu mora že takoj od početka posvetiti vso pažnjo. Že pri saditvi mora stremeti za tem, da mu da kar najboljšo podlago za ugoden razvoj. Na žalost pa moramo priznati, da niso naši sadjarji ravno v tej točki preveč natančni. Za to ne bo odveč, ako opozorimo na nekatere okolnosti, na katere naj sadjar gleda pri zasajanju.

a) Izberi za saditev pripraven prostor. Ne sadi mladih dreves med staro drevje, posebno ne na mesto, kjer je stalo prej drevo iste vrste.

a) Pravilna jama, ki je široka in plitva. b) Nepravilna jama, ker je ozka in globoka. d) Okrogla in kvadratna jama z istim premerom.

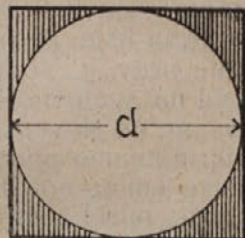
b) Pazi pri sajenju na prave razdalje. Mnogi so, ki še danes sadijo drevesa pregosto. Pri sajenju moraš pomisliti, da sadno drevo ne bo na odkazanem mu mestu le eno ali dve leti in da ne bo vedno majhno. Kakšen orjak lahko postane iz njega čez 20, 30 ali še več let, na to moraš že pri sajenju obrniti svojo pozornost.

c) Pripravi dobro zemljo za sajenje. Skoplji jamo že jeseni. Jama naj bo vsaj 1.20 široka in krog 60 cm globoka. Preden sadiš - postavi v sredo jame čvrst, raven kol, potem pa jamo zasuj do blizu vrha. Rušina in zgornja plast zemlje prideda spodaj, spodnja plast zemlje pa pride na vrh.

č) Ne ozka in globoka, ampak plitva in široka naj bo jama za sadno drevje. V zgornji plasti je zemlja rodovitna, v njej je dovolj zraka, bakterij, je lopla in padavine jo hitro premočijo. Radi tega morajo biti korenine blizu vrha, ako hočemo, da bo drevo povoljno rastlo in rodilo. (Glej sliko).

d) Kvadratna jama je ugodnejša nego okrogla s enakim premerom, ker je za polovico več zemlje zrahljana nego v okrogli. (Tudi to važno pravilo pojasnjuje slika.)

e) Sadi v pravi višini! Vsakoletne izkušnje nas uče, da naši sadjarji sadijo največ drevja pregloboko, bodisi iz nevednosti ali pa iz malomarnosti.

f) Mlademu drevju daj vedno oporo. Ni treba razlagati, zakaj. A pazi, da ne bo kol prekratek; segati mora do krone.

g) Tudi gnojiti moraš sadnemu drevju.

— :: —

Dr. P. V:

RAZSTAVA SADJA V MASSOLOM-BARDO.

V septembru se bo vršila v Massolombardu druga državna razstava sadja. Prva tovrstna razstava se je vršila v Tridentu leta 1924. in je bila prva tovrstna prireditel v Italiji; bila je nekaj pregled sadja, ki se v Italiji prideluje. Druga le-

lošnja razstava pa pokaže, koliko je sadjereja v državi napredovala, kaj je Italija na polju sadjereje že dosegla in kaj se lahko še doseže. Razstava bo označila pot, po kateri bo morala sadjereja korakati pri svojem bodočem razvoju.

Pričakovali je, da bo na tej razstavi zastopano sadjarstvo cele države. Tudi naša pokrajina, ki je na tem polju že precej napredovala in ki ima prav od sadja velikih gospodarskih koristi, ne bo mogla izostati od razstave. Nasprotno, pokazati bo morala z močno udeležbo, da se zaveda važnosti, ki jo bo imela razstava za nadaljni razvoj sadjarstva.

Naši sadjerejci, ki se udeležijo razstave, bodo imeli le koristi od tega. Za sedaj le opozarjamo prvič prizadele kroge na to važno gospodarsko prireditve in jih pozivljamo, naj se že sedaj pripravljajo za udeležbo. Razstavil bo lahko vsak sadjerejec posebej, kakor tudi skupno pod okriljem kmetijskega urada.

Vsi, ki se zanimajo za to razstavo, obrnite se za nadaljna pojasnila na kmetijski urad (Cattedra Ambulante di Agricoltura).

—:—

CVETNI ŠKODLJIVEC.

V naravi je nekaj škodljivcev, ki uničujejo razne dele naših kulturnih rastlin. Med temi je tudi škodljivec, ki uničuje važne organe cveta (prašnike in plodni-

col), ki so potrebni za razvoj sadu; temu je ime jabolčni cvetoder.

Zgodaj spomladi, ko se začnejo cvetni popki napenjati, se pojavi do ½ cm velik rjavkast rilčkar, ki je prezimil v razpokah lubja, pod lišaji ali v kakšnem drugem skrivališču. Na drevesu se samica spari (oploidi) ter začne nato polagati posamezna jajčka na še zaprte cvetne popke. Navadno že po 8 dneh izleze iz jajčka komaj viden bel črvček, ki se zavrti v cvetni popek, kjer začne svoje pogubonosno delo. Ako se pa cvetni popki razcvetejo vsled toplega vremena, navadno podleže črvček, ker je zelo občutljiv za mraz. V slabem vremenu pa uniči spolne organe cveta pod okriljem venčevih listov, kjer se tudi zabubi. Uničeni cveti postanejo rjavkasti, kot da bi bili osmojeni.

Meseca maja odstavi že dorastel rilčkar svojo tesno zibelko in se začne preživljati z listjem jablane do pozne jeseni. Pred zimo si rilčkar poišče varno zavetišče, kjer ostane do spomladi.

Zatiramo ga s tem, da stresamo ob jutranjih urah posamezne veje, da padejo otrpnjeni na podstavljene rjuhe, na kar jih uničimo. Nastavljamo jim tudi pasti iz lesne volne ali cunj, ki pritrdimo 1 m nad zemljo okrog drevesa, nad to snovjo privežemo trd papir, da nastane nekakšna streha. Pasti pregledujemo vsak dan in nastanjene zlikovce spravimo na varno.

Enak škodljivec se pojavlja tudi na hruškah.

VINOGRADNIŠTVO.

Iust Ušaj:

RUPESTRIS.

To trto imenujemo pri nas navadno »montikola«. To pa ni pravilno, ker s to označbo zaznamujemo že gotovo podvrsto rupestrisa, katere je bila vzgojena, kakor »portalis« pri ripariji, z umetnim in trajnim odbiranjem. Od večjega števila vzgojenih podvrst, je poleg rupe-

stris - montikole, vredno omeniti tudi rupestris - metalliko, ki ima liste kovinasto - zelene barve.

Montikola ima srednje velike liste, bolj široke, kakor dolge, gladke, svetlo-zelene in nepravilno zobate. Vršički so fino dlakasti in lepe bronaste barve. Poganjki so gladki, zeleni z rdečimi rižami in kaj radi »zaperke« poganjajo. Rozge so rdečkasto-rujave in gosto členaste.

Trta ima samo možke cvetove in zato ne rodi semena.

Montikola je proti lrlni uši zelo trdoživa in uspeva še dobro v fleh, ki vsebujejo do 35% lahko raztopljivega apnenca. Njene korenike silijo v globočino in zato zahteva tudi globoka fla, ker če so spodnje zemeljske plasti preveč puste, ali neprodorne, trta ne more pravilno razviti svojih korenin in zato ne uspeva v takih plitvih fleh. Na montikolo cepljene trte zelo močno rastejo in poganjajo zelo močan les, zlasti če trto na kratko obrežemo. Take trte »gredo preveč v les« ali rodijo malo. Zato je montikola neuporabna za take kraje, kjer je v navadi kratka režnja. Les te

vrste težko popolnoma dozori in tudi grozdje na njo cepljenih trt, nekaj kasnejši dozoreva, kakor na drugih podlagah.

Iz omenjenih lastnosti montikole sledi, da je ta trta uporabna za srednja, apnena in globoka fla in le v krajih z gorkim podnebjem. V zelo močna fla je ni saditi, ker v takih fleh prebujno raste in manje rodi. Glede njene sorodnosti z poedinimi našimi domačimi vrstami trt ni, žal, še preskušena; gotovo pa je, da je odstotek pri cepljenju sprimljenih trt, navadno manjši, kakor pri ripariji.

Poravnajte naročnino za „Gospodarski vestnik„!

SVILOGOJSTVO.

Dr. Peter Vallig:

O CEPLJENJU MURVE.

»Imel sem 100 murvinih divjakov. Cepil sem jih v avgustu 1925 v speče oko in bil prepričan, da se mi je cepljenje obneslo. Pri pregledovanju čez tri tedne sem pa na žalost ugotovil, da je bilo moje delo zastoj; vsa očesa so se v tem času posušila. Krivil sem svojo nerodnost.

V avgustu 1926 sem okuliranje ponovil. Ali z enakim neuspehom, kakor prejšnje leto. Za to Vam pišem in Vas prosim, da mi v Gospodarskem vestniku razložite, ali se res okuliranje murv ne obnese in kakšen način cepljenja murv porabljajo drevesničarji.

Iz pisma J. U. iz P.

Izjaviti moram takoj, v začetku, da je cepljenje murve v oko jako negotovo delo. Le redko kedaj se posreči uspeh z okuliranjem. Radi tega odsvetujem na sploh uporabljanje tega načina cepljenja za murve.

Kmetje in drevesničarji v Furlaniji, ki se pečajo z intenzivnim gojenjem murvinih nasadov porabljajo za cepljenje murv edino-le cepljenje za lubad, ker so se po večletnih poizkusih prepričali, da se murva da le na ta način najuspešnejše cepiti.

Cepiči.

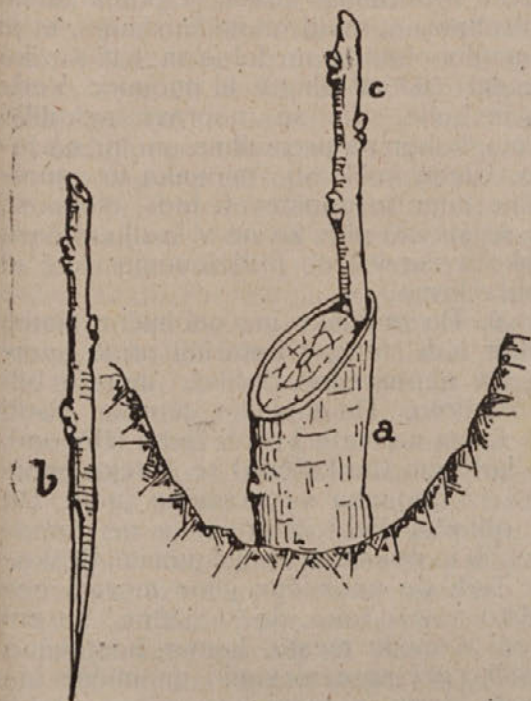
Cepljenje za lubad ni nikako težko delo in se tudi prav rado prime. V bolj suhih letinah se sprime 70% do 80% cepljenih murv, kar pomeni gotovo lep odstotek. Cepljenje za lubad se izvrši na vratu divjaka in sicer, ko je ta že začel poganjati. S cepilnim nožem odrežemo murvino sadiko na vratu vrh korenin. Rez pa naj se napravi v zemlji na lubadu, ki je rumene barve.

Cepičev si moramo priskrbeti pravočasno in sicer takoj po zadnjih mrazovih, vedno pa prej, kakor začnejo očesa poganjati. Običajno izberemo bolj tanke cepiče, ki jih moremo lažje uporabiti pri cepljenju. Do uporabe moramo hraniti nabrane cepiče v hladnem, a ne vlažnem prostoru, najbolje v suhi kleti. Ni priporočljivo vezati cepičev v snopiče, ampak prosti naj bodo, kar se jim drugače lahko pokvarijo očesa v notranjosti.

Cepljenje za lubad.

Ko je divjak odrezan, kakor sem prej opisal, pripravimo cepič tako-le: Primeren cepič prirežemo na nasprotni strani očesa s podolgovatim, 3 do 4 cm dolgim rezom. Na oni strani, kjer smo pustili edino oko, pa odstranimo s cepilnim no-

žem nekoliko rjave vrhnje skorje, da pridemo do spodnje zelene plasti. Ko je cepič tako pripravljen, ga viaknimo med

Cepljenje murve za lubad.

ustnice, s palcem in kazalcem leve roke pa stisnemo odrezan divjak tako, da se lubad dvigne od lesa, ne da bi pri tem počil. Na to se vtakne cepič za lubad tako, da je obrnjena prirezana stran cepiča proti lubadu divjaka, oslrgana pa lepo leže na njegov les. Na ta način pride oko obrnjeno na znotraj. Tak cepič se potem sam lepo drži, ni niti potrebno, da ga privežemo. Ko smo vse to izvršili, pokrije-

mo cepič z zemljo, prostor pa zaznamujemo s primerno palčico, da ga pozneje ne bi pohodili. Po preteku 8 do 10 dni že vidimo, ali se je naš trud izplačal. V nasprotnem slučaju pa lahko poskušamo še enkrat srečo, le da moramo pri drugem poskusu divjak še enkrat, nekoliko globlje prirezati. Priobčena slika nam to opravilo prav nazorno kaže.

Ta način cepljenja lahko uporabimo tudi za dvo- ali triletne divjake, ki smo jih prejšnja leta zaman cepili na oko. Da bi pa ne zgubljali pri tem na času, lahko precepimo mladike, na drugi način: na piščal.

Cepljenje na piščal.

Proti koncu meseca aprila prikrajšamo mladike divjaka, da ostanejo vse enako dolge. Ko smo to napravili, narežemo lubad na koncu prikrajšanih mladik na več krajih, in ga zavijamo nazaj, da ostanejo konci goli. Nato vzamemo cepič, ki je po debelosti popolnoma enak divjakovi mladiki, ki jo nameravamo cepiti, in izrežemo iz njega majhen obroček skorje z enim zdravim očesom. Ta obroček nataknemo potem na olupljeno mladiko in ga pomikamo po njej naprej tako dolgo, da se je dobro oprime, na kar zravnamo zopet prej nazaj zavihan lubad, pokrijemo z njim cepič in ga prevežemo s slamo, da ostane prosto le oko med dvema odrezkoma lubada.

V svrhu, da spravimo lažje obroček na olupljeno mladiko, je priporočljivo, da postržemo majhno plast rujave skorje na cepiču na nasprotni strani očesa. Razume se, da moramo to napraviti, predno snamemo obroček z njega.

POLJEDELSTVO.

Ing. Anton Podgornik:

PRAVILEN GNOJNIK IN PRAVILNA GNOJNICNA JAMA.

1. Daj gnojniku takšno lego, da je dostopen od vseh strani in da leži nekoliko višje nad prostorom, ki ga obdaja. Postavi ga v kolikor mogoče hladno,

senčno in zavežno stran ter vsaj 10 metrov proč od hleva.

2. Ako dopušča prostor, napravi gnojnično jamo raje poleg gnojnika mesto pod gnojnikom.

3. Gnojnik napravi kolikor mogoče plitev, ker je gnoj lažje skladati vsak dan sproti v višino kakor pa ga nakla-

dati iz globočine v gnojni koš. Gnojnično jamo pa napravi raje bolj globoko nego plitvo. Gnojnik obdaj z močnim robom ali nizkim zidom. Zgornja ploškev zida naj visi ali pada poševno proti notranji strani gnojnika.

4. Dohod z vozom do gnojnika mora biti lahek. Ako je mogoče priti z vozom k gnojniku le z ene strani, daj gnojniku le 3 do 4 metre širokosti in raje več dolgoti. Ako pa je gnojnik od vseh strani ali vsaj od dveh z ozirom na gnojnikovo širokost nasprotnih si strani z vozom dostopen, potem lahko znaša njegova širokost tudi 6 do 8 metrov.

5. Velikost gnojnika je odvisna od števila glav živine, od množine in vrste nastilja, ter od časa, v katerem redno odvažamo gnoj z gnojnika na polje. Ako gnoj nakopičimo $1\frac{1}{2}$ do 2 m visoko in ga spravljamo iz gnojnika vsake 3 do 4 mesece, potem je potrebno za 1 odrastlo govedo ali 2 mladi govedi ali 4 tele ali 4 prasiče 3 do 4 m² gnojnika, torej za vsak mesec približno 1 m². Kdor redi n. pr. 4 krave, 2 junici, 1 tele in 3 prasiče, kar enači 6 odraslim govedom, mu zadoštuje pri navedenih pogojih gnojnik, ki je 6 m dolg ter 3 do 4 m širok ali ki ima 18 do 24 m² površine.

Velikost gnojnične jame je zavisna od prej omenjenih okolnosti. Dalje pa je odvisna njena velikost tudi od množine vode v krmi, ki jo dobiva živina, od velikosti gnojnika samega in od dežja oziroma od tega, ali je gnojnik pokrit ali ne. Pri nas so tudi v navadi še vedno le dolga ležišča ali staje v hlevu in se živini več ali manj nastilja, vsled česar popije nastilj precej (približno polovico) scalnice. Zato popolnoma zadoštuje,

ako računamo na odrastlo govedo 1,8 m³ ali 18 hl seveda pod pogojem, da se izprazni gnojnična jama vsakega pol leta. Za 6 odrastlih goved je potemtakem potrebno napraviti gnojnično jamo, ki je 3 m globoka, 3,6 m dolga in 1 m široka ter drži 10,8 m³ ali 108 hl gnojnice. Vedno je bolje, da se napravi nekoliko večja, kakor pa premajhna gnojnična jama. Glede velikosti gnojnika in gnojnične jame je upoštevati tudi možnost, da se število glav živine v kratkem času lahko zviša vsled pridelovanja več in boljše krme.

6. Tla gnojnika in gnojnične jame kakor tudi stene, s katerimi pride gnojnica v neposredno dotiko, morajo biti neprodirna. Tla gnojnika morajo viseti 3% (3 cm na meter) proti žlebu (žlebom), po katerem (po katerih) se odleka gnojnica iz gnojnika v gnojnično jamo. Da se odločni žlebi iz gnojnika ne zamašijo, jih je pokriti s preluknjenimi deskami. Tudi tla gnojnične jame morajo nekoliko viseti, tako, da nastane na eni strani najnižje mesto, kamor poslavimo sesalko pri izpraznjevanju gnojnične jame. Iz hleva in svinjaka naj se steka gnojnica v gnojnično jamo po pokritih, neprodirnih jarkih. Skrbi, da bo gnojnična jama tudi neprodušno zaprta.

7. Odkriti gnojniki morajo biti dobro zavarovani pred solncem in vetrom, pa tudi pred kokošmi. To se najlažje doseže z zasajanjem košatega drevja in pravno plotov in ograj.

8. Dobro je, da je v bližini gnojnika prostor, na katerega devamo zemljo, da pokrivamo z njo gnoj.

9. K gnojniku in gnojnični jami spada vedno tudi dobra gnojnična sesalka.

VRTNARSTVO IN CVETLIČARSTVO

Anton Nardin:

MELONA.

Pridelovanje tega sadu gotovo ni najtežji posel. Nekaj skrbi in paznje, pa je vse v redu.

Ta rastlina je bolj za južne kraje, a se da tudi pri nas izvrstno gojiti in sicer najbolje ob vznožju kakega hriba ali na hribu samem, v zavečnih južnih legah pa sploh izvrstno uspeva. Zahteva si globoko dobro obdelano zemljo, ki naj bo pr-

vovrsna vrtna ali humozna zemlja. Za najzgodnejši pridelek se sejejo melone v lončke po 1 do 2 zrna in sicer koncem februarja in marca; lončki se denejo v cvetličnjak ali gnojno gredo, kjer seme kmalu skali. Kadar naredijo rastlinice 2 do 4 liste, naj se presadijo na stalno mesto, kjer jih moramo čez noč nekaj časa pokrivati, da nam ne pomrznejo. Predno jih presadimo na prosto, jih moramo polagoma privaditi zunanjemu zraku; ker bi se sicer znalo zgoditi, da nam umrejo ali pa bodo hirale celo življenje. Za poznejši pridelek jih sejemo kar na stalno mesto. Pri tem pa jim moramo pripraviti dobro podlago: dati jim moramo dovolj dobrega komposta v jamo. Jame naj bodo 60 do 80 cm široke in 30 do 40 cm globoke, v nje se napolni kompost, pomešan s $\frac{1}{3}$ dobro preperelega hlevskega gnoja. Boljši način je, če jih sadimo na $\frac{1}{2}$ m visoke kupe, kjer bodo imele več solnca in boljši lego nego v jamah. V vsako jamo se dene po par zrn; kadar vse izlezejo, pustimo navadno le 1 do 2 rastlini, druge pa izrujmo. Natančnega časa sajenja ali setve ni mogoče podati, ker imamo razne klimatične razmere in po teh se je v vsakem kraju ravnati. Na vsak način ne jih saditi prezgodaj, ker bi nam jih lahko slana osmotala.

Kadar rastlina doraste do 4—5 listov se pincira na 2, potem se pusti rasti dokler nima 8 do 10 listov, katere priščipnemo na 6 do 8 dobro razvitih listov. Poganjki, ki sedaj poženejo, imajo cvetje in nekateri tudi plod; sedaj se začne s tretjim pinciranjem. Poganjki, ki imajo sad, se priščipnejo dva lista nad plodom in listi, ki ga nimajo, se priščipnejo na 5 do 6 listov, pregoste pa odstranimo. Pusti naj se največ 6 do 8 melon na rastlino, razen v slučaju, da imamo jako bujno rastoče sorte ali pa izvanredno dobro zemljo.

Visečim ali plazečim melonom je treba palic, ki jih povežemo v obliki špalirnega ogrodja, da se rastline oprijemajo in po njih plezajo. Pri tej sorti se omejimo samo na dvojno pinciranje in potem odstranjujemo nerodne poganjke. Tej sorti se pustijo vsi plodovi. Kadar dorastejo približno na polovico svoje naravne debelosti, se kak list tu pa tam odstrani, da dobijo več solnca, neobtujenim se podloži kos opeke, da lažje dozori in da jih tudi obvarujemo prevelike vlage.

Zimske ali pozno jesenske melone se sadijo pozneje; ne trgajmo pa jih dokler ni vegetacija končana, ako hočemo, da bodo dalje časa trajale. Prostor za hrambo ne sme biti prevlažen.

GOSPODARSKI KOLEDAR

MAJ.

Poljedelstvo: Nadaljevati je s sajenjem krompirja in s sejanjem turšice, sirka ali metljaka, lanu, konoplje, pese, buč, fižola in graha. Presajaj zeljne (kapsusove) sadike in sadike krmske pese na stalno mesto. V maju začne pletev, okopavanje in osipanje rastlin. Oplej žito, okopaj krompir in turšico. Kmalu po okopanju naj se krompir in turšica tudi osujeja. Tudi krmsko peso je treba v prvič plitvo okopati. Okopaj in osipaj le v lepem in suhem vremenu, ako hočeš doseči pravi namen okopavanja in osi-

panja, ki je pred vsem rahljanje zemlje in zaliranje plevela. V tem mesecu se začne košnja inkarnatke (rdeče) laške detelje, lucerne, krmske rži itd. Po krmski rži in inkarnatki obsej njivo s činkvantom ali pa obsadi jo z zeljem ali s krmsko peso.

Živinoreja: Kdor ni začel že aprila z zelenim krmljenjem živine, bo gotovo pričel maja. Upošteva naj vse, kar je bilo nasvetovano glede zelenega krmjenja za april. Bodi previden posebno pri krmljenju mlade rdeče detelje, ki zelo rada povzroči nevarno napenjanje.

Zato pazi, da se mlada detelja ne ugreje in ne postane vela. Mešaj med njo suha krmila (seno, slamo). Zelena krma se lahko poklada v primernih množinah vsem domačim živalim, le vprežna živina (konji, voli) se ne priporoča krmiti z zelenimi krmili, temveč le s suho pičo.

— Ko začneš goniti živino na pašo, daj ji, preden gre na pašo, nekoliko suhe klaje, a tudi pasi jo spočetka le po malo časa. Po paši ji tudi pokladaj še suho krmo. Živino, ki ima oditi maja na planinske pašnike, je treba pred odhodom na planine že dobro privaditi na pašo. Mlade živali, ki niso še privajene na pašo in tudi ne na hojo, je treba posebno na hojo toliko bolj privaditi, čim daljša je pot iz doline v planino. — Maja meseca je skrajni čas, da pustimo cepiti vse prasiče proti rdečici. Bolje je plačati nekaj lir za cepljenje vsakega prasiča, kakor pa priti v nesrečo in utrpeti škodo za več slotakov ali celo tisočakov. Hude izkušnje prejšnjih let naj vas izmodrijo. Težki tisočaki so šli po vodi, ker se prasiči niso cepili proti rdečici.

Čebelarstvo: Letošnje leto obeta biti za čebelarje nekoliko boljše od lanskega, ki je bilo naravnost katastrofalno. Če pojde tako naprej, smemo čebelarji z zaupanjem gledati v bodočnost, na akacije pašo. — Če nisi še, pripravi si za medišče in roje potrebno safove, opremi okvirje z žico, itd. Letos bodo imeli najbrže vsi panji dovolj novega medu; a če tega ni, dodaj jim ga pravočasno. Sedaj se rade naselijo v panjih mravlje, zlasti v zadnjem delu, ki so prav nadležne. Da jih odpraviš, postavi v panj na mesto, kjer se mravlje zbirajo, v sladkorni ali medeni vodi namočeno gobo; ko bo na gobi, kamor jih privabi, sladka pijača, dovolj mravelj, vrzi jo v vrelo vodo. Tako mravlje zatremo. — Če prevažáš na pašo, bodi previden. Priskrbi si pravočasno vsa potrebna dovoljenja. Za vožnjo si moraš panje prav dobro pripraviti, da se ti ne vsuje med potjo roj čebel iz panja.

Kletarstvo: V maju in sicer še pred cvetenjem vinske trte, moramo vsekar vino v drugič prefočiti. Pri preta-

kanju zakadimo sode z žveplom, ali pa dodamo vinu 7 g kalcijevega sulfita, ali pa isto količino kalijevega metabisulfita. Posodo, ki ostane prazna, je dobro zakaditi z žveplom in to žveplanje je ponoviti vsake tri tedne. Paziti moramo, da so sodi vedno polni. Zato je zalivanje v vsakem drugem tednu neobhodno potrebno. Vino, s katerim zalivamo, mora biti zdravo in dobro.

Vinogradništvo: Običajno požene trta že v prvi polovici lega meseca eno ped visoke poganjke. Tedaj bo zadnji čas, da se napejalci pripognejo in povežejo. Po dokončanem pregibanju moramo trte prvič poprašiti z žveplom. Potrosi naj se le malo žvepla, ker na debelo potroseno žveplo ožge kaj rado poganjke. V drugi polovici tega meseca bo najugodnejši čas za cepljenje v zeleno. Proti koncu meseca bo potrebno tudi škropiti trte z brozgo modre galice in apna. Za prvo škropljenje je rabiti k večjemu 1 kg modre galice na 100 l vode. Če so trte slabe rašče, pognoji jim s čilskim solitrem. Tudi zavitkov od trtjona ne pozabi obirati.

Sadjarstvo: V sadovnjaku ni razun zatiranja škodljivcev drugega važnega dela. V tem mesecu zatiramo majskega hrošča, gosenice in cvetoderja in lisne uši. Hrošče zatiramo z otresanjem, isto tako cvetoderje in gosenice. V boju proti gosenicam nam služijo dobro posebne škarje na visokem drogu. S temi škarjami odrežemo vršičke z zapredki in jih sežgemo. Lisne uši, ki delajo veliko škodo zlasti na breskvah, pokončujemo s lobačnim izvlečkom, kvasijevimi trskami in s svinčnim arzenijatom. Mlado zelenje škropimo le zarana zjutraj ali proti večeru. Če je maj suh, zalivajmo zlasti letos posejano sadno drevje. Precepljenemu drevju privežimo palice, da nam cepičev ne polomijo ptiči.

Vrtnarstvo: Glavna opravila v tem mesecu so zalivanje in škropljenje, gnojenje z gnojnicami, pletev in okopavanje. Berejo se že spomladanska solata, radič in špinaca. Pa tudi nekatere druge rastline, kakor orah, zoodnie zelie, redkvica nam dajejo že pridelek. Ako nismo

zastavili fižolu-pletencu (rakljavcu) kolov že pred sajenjem, je treba, da mu zdaj denemo kole. Iz zimskih gredic presajamo na stalno mesto papriko, v kolikor nismo tega storili že aprila. Pre-gosto zelenjavo, posebno solato, repo, peso itd., je treba zredčiti. Za poletno rabo sejemo: radič-solatinik in poletno endivijo. Za pozno jesensko in zimsko rabo sejemo: kodrasto zelje, rožnato ali glavičasto zelje, rdeči radič. Proti koncu maja sadimo karfijol, brokole in vrzote. Ko poslane kaka leha prosta, jo posadimo lahko s fižolom, ki nam da stročje pozno poleti ali zgodaj jeseni. Kumare je preščipniti in jih obtakniti z vejevjem. Obtakni tudi grah. Paradižnikom deni količke, h katerim jih rahlo priveži z rafijo. — Če nimaš domačih gnojil, pred vsem gnojnice za zalivanje zelenjave, si lahko pomagaš z umetnimi gnojili. Na vsakih 100 l vode deni 250 g superfosfata, 125 g kalijeve soli in 225 g čilskega solitra.

Travnišтво: Kjer je zgodnja trava, začneš lahko kositi. Zapomni si, da je najboljši čas za košnjo trave takrat, ko je večina trav v cvetju.

Cvetličarstvo: Na cvetličnih gredah so odcveteli tulipani in hijacinti. Sredi maja nasadimo na te gredice letnih cvetlic. — Iz toplih gred presajamo astre, cinije, nagelne itd. Napravljamo potaknjence od krizantem. Proti sredi maja sadimo nakaljene dalije. Nenakaljene sadimo nekoliko prej. — V maju sejemo tudi trajnice in dvoletne cvetlice. — Sedaj je čas, da okrasimo okna in verande s primernimi cvetlicami. — Sobne cvetlice prenesemo na vrt in jih postavimo v bolj senčnat kraj. Oleandre postavimo na sonce in jih redno pa prav izdatno zalivajmo. Ugaja jim posebno razredčena gnojnica. — Vse sobne cvetice moramo vedno in izdatno zalivati. Bolne in slabotne sobne cvetlice presadimo v izpraznjene tople grede, da si tu opomorejo.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Št. 20. — K. I. B. — Vi pišete: Imam zelo lep česen. Dasiravno sem ga zelo posušil in pobral dobro zrelega, vendar mi je začel januarja kaliti. Kako naj ravnam s česnom za prihodnjo letino? Enako velja tudi za čebulo (Bazovica pri Trstul).

Odgovor: Da česen začne spomladi poganjati, je popolnoma naraven pojav, katerega je mogoče le do neke meje zadržati. To storite najlažje s tem, da česen in čebulo obesite v suhem in kolikor mogoče hladnem in svetlem prostoru. Najbolje v podstrešju. Tam vam gotovo ne bo tako zgodaj kalila. Paziti morate tudi, da čebulo in česen spravljate v shrambe ob lepem in suhem vremenu, in da ga, predno ga spravite, dobro osušite.

Št. 21. — C. I. — B. 27. — Vi pišete: Že več let sadim fižol. Predno pa skali iz zemlje, pojedjo polži kalice. Ali je kakšno sredstvo proti temu? Ali je mo-

goče priporočljivo namočiti seme v kakšni raztopini pred saditvijo?

Odgovor: Proti polžem je najboljšo polrošenje z živim apnom. Namakanje semena ne bi nič pomagalo.

Št. 22. — B. B. R. — Vi prašate: Ali je mogoče cepiti na sedlo vsako sadno drevje?

Odgovor: Da.

Št. 23. — B. B. R. — Vi pišete: Imam črno vino, ki je nekoliko preveč čisto. Kupci zahtevajo bolj črno. Nekatere mi svetujejo neki prah, ki se dobi v mirodilnici, da popravim barvo vinu. Ali jim ne verujem prav. Povejte mi Vi svoje mnenje. Imam tri posode po 4 hl.

Odgovor: Za barvanje črnega vina je najbolj priporočljiva lekoča encijanina, ki je priredna vinska barva, in ki je edino dovoljena. Rabite jo $\frac{1}{2}$ kg — 1 kg na vsak hl. Prodaja jo tvrdka »Vinoagraria« v Gorici.

Št. 24. — M. J. Š. — Vi pišete: Nekdo je v lanskem Gospodarskem vestniku poročal o vzgoji zgodnjih kumar. Priporočal je v to svrho lonce iz kravjega blata. Jaz sem rabil s prav dobrim uspehom pred vojno take lončke iz lepenke ki mi jih je dobavljala neka tvrdka iz Nemčije, katere naslov pa sem izgubil. Ali je mogoče Vam znano kakšno slično podjetje, ter ali je uvoz takega blaga carine prosto oziroma koliko znaša carina.

Odgovor: Žal, kljub popraševanju nismo mogli ničesar izvedeti, da bi Vam mogli ustreči.

Št. 25. — F. J. P. — Vi prašate: Kako daleč od sosedove meje moram saditi trte v novem vinogradu, kako daleč beke in druga pritikava drevesa, kako daleč visoko deblata drevesa, kako daleč pa gozdna drevesa v svrhu pogozdovanja?

Odgovor: Vse lahko zasadite tik ob robu svojega zemljišča, le sosed bo imel vedno pravico do vsega onega, kar raste čez vašo mejo v njegovo zemljišče in v zraku nad njim. Torej Vam bo lahko posekal korenike in obral sad na onem delu drevesa, ali trte, ki bode rastle med njegovim zemljiščem. Da se to ne bo zgodilo in da si ne bode dali eden drugemu povoda za tožbe, je bolje, da zasadite, bodisi trte, bodisi drevje, v taki razdalji od meje, da ne bodo niti veje, niti korenike segale na sosedovo zemljišče. — U.

Št. 26. — U. J. P. — Na Vaše obširno poročilo o ponesrečenem cepljenju murv v oko in na vprašanje, kako se murve najbolj uspešno cepijo, odgovarja v današnji številki g. dr. Peter Vallig, vodja sadjarskega in vinorejskega oddelka kmetijskega urada v Gorici v članku: »O cepljenju murv« na 70. strani današnje številke.

Št. 27. — V. K. Št. — Vi pišete: Moje kokoši so kar naenkrat začele postajati ofožne, zaletavajo se pri hoji, kakor da bi bile vinjene, povešajo glavo in peroti. Kakšna bolezen naj bi bila to?

Odgovor: Ako nimajo kokoši tudi driske, se je pojavila med Vašo kurelino perotninska kuga. Zdravljenje je običaj-

no brezuspešno. Navadno poginejo vse kokoši na enem dvorišču. Da se prepreči širjenje bolezni, je priporočljivo, obolelo perjad poklati in jo globoko zakopati. Več o tem dobite v članku »Perotninska kolera in kuga« v lanskem Gospodarskem vestniku na strani 149 in 150.

Št. 28. — V. F. D. — Vi pišete: Prosil bi Vas za nasvet, kako naj zdravim kravo, ki ima »vočec ali susec« (volčič), to je, ki se ji drži koža mesa na hrbtu in na rebrih. Redno čitam Vaš list, a o tej bolezni nisem še nikjer bral. Krava se mi drži vedno suha, čeravno mnogo poje. Predlanskim mi je dajala 16 litrov mleka, lani 12, letos pa 10. Ako hočem kravo prijeti za kožo, se mi vedno umika. Menda jo boli. Svetujejo mi, naj kravo drgnem z morsko vodo, drugi priporočajo druga sredstva. Povejte mi Vi, kaj bo najbolj prav.

Odgovor: Mi smo o tej bolezni že pisali leta 1925. Ker pa smo tudi od drugih strani bili ponovno prašani v enakih slučajih, prinašamo na strani 64. današnje številke članek živinozdravnika Gerbica »Volčič«, ki točno odgovarja na Vaše vprašanje.

Št. 29. — O. K. Č. — Vi pišete: Imam vrsto koruze, ki je pred vojno dobro dozorela. Sedaj pa vsled prevelikega deževja ne more več dozoreti. In tako smo prisiljeni, da nedozorelo koruzo posušimo na domači peči. Svetujte, kakšne vrste koruza bi bila pri nas prikladna? (Čezsočal).

Odgovor: Svetujem Vam dobroznani cinkvantin, ki zelo hitro dozori, ali ima le majhne klase. Dobra bi tudi bila avguštnica, ki ima večje klase in jo je dobiti v Vipavski dolini.

Št. 30. — Š. A. L. — Vi pišete: Imam trte, ki prav dobro rastejo. Vsako pomlad obilo zarodijo. Čez leto pa se ves ta zarod porazgubi. Kaj bo temu vzrok? (Ladra pri Kobaridu).

Odgovor: Vzrok je lahko zelo različen. Zato nam morate poslati, ko bo zarod odcvetel, nekoliko zaroda z listjem, ker drugače ne moremo ugotoviti kaj povzroča, da se zarod porazgubi.

PRAKTIČNE DROBTINICE

Kako konserviramo drevesne kole?

— Suhe, izdelane in zaostrene kole postavimo nekaj dni v posodo z apneno vodo. Ko so se spodnji deli popolnoma prepojili, jih vzamemo iz vode in jih posušimo na zraku. Popolnoma suhe namazimo z razredčeno žvepleno kislino in jih zopet posušimo na solncu. Žveplena kislina se spoji z apnom v gips in les vsled tega nekako okameni. Izkušnje so pokazale, da so taki koli trpežnejši nego opaljeni ali namazani s karbolinejem.

Zakaj ljubijo mravlje krvave uši? —

Čuje se večkrat, da mravlje na sadnem drevju niso tako nedolžne, kakor ljudje splošno mislijo. Najnovejša opazovanja so pa pokazala, da ne podpirajo samo listnih uši na drevju ampak, da prenašajo in tako rekoč celo goje krvavo uš. Nedavno je poročal neki sadjar, da je videl, ko je pokončeval krvave uši, kako je pobrala mravlja krvavo uš, ki je slučajno padla na tla, in jo nesla po deblu navzgor med vejevje. Krvava uš spušča baje od sebe neki sok, ki je mravljam sladčica. Za to ta velika ljubezen mravelj do teh uši.

Kako si pripraviš dobro mrzlo cepilno smolo? — Naberil kolikor mogoče čiste smrekove smole in jo raztopi v primerno velikem prstenem loncu na žrjavici. Lonec naj bo tako obilen, da ga napolnjuje raztopljena smola do polovice ali prav malo več. Med raztapljanjem prideni na vsak kilogram smole po 2 žlici lanenega olja in, če ga imaš pri rokah, za oreh voska. Ko je smola tekoča, pa ne vrela, nesi lonec ven in ga postavi na tla in prav počasi prilij na vsak kilogram smole poldrugo osminsko najfinejšega špirita. Med prilivanjem pa moraš venomer mešati in zelo paziti, da tekočina ne prekipi. Ko si določeno mero špirita prilil in zamešal, takoj nalij cepilno smolo v pločevinaste pušice in jih trdno zapri. Taka smola se da prav dobro mazati s klinčkom, ne da bi jo bilo treba razgrevati.

Vzroki smolike. — Smolikave češnje, breskve in marelice vidimo prav pogosto. Redkeje se pojavi smolika na češpljah in slivah. Ta bolezen ima vzrok v zemlji, v prehrani, pa tudi zunanji vplivi jo lahko povzročijo. — Glavni vzrok je premokra zemlja in nepravilno gnojenje; preobilica dušika (gnojnica, strniščenik) in pomanjkanje kalija in zlasti apna. Dokazano je dalje, da povzročajo smoliko rane po drevju. Kdor preveč in prepozno obrezuje tako drevje, posebno ako mu odžaga debele veje, kdor hodi z okovanimi čevlji po vejah, povzroča smoliko. — Ko se smolika pokaže, drevo še lahko rešimo in ozdravimo. Ako pa se razširi na vse strani, navadno ni rešitve. Najprej moramo ustaviti preobilno gnojenje z gnojnico in močno pognojiti z živim apnom. Nato smolikava mesta operimo z močnim kisom in prerežimo kožo vzporedno kakor trikrat, pričnimo pa 10 cm nad rano in končajmo 10 cm pod njo.

Kako preženemo gosenice glogovega belina, zlatnice in prstničarja? — Kjer po zimi premalo gledajo na odstranitev tako zvanih goseničjih gnezd, opazimo takoj, ko drevje ozeleni, da so ta gnezda tudi oživel. Njih prebivalci gredo skupno na razvijajoče se lističe in jih drugega za drugim požro. Ko je ena veja oglodana, se presele na drugo. To žretje traja tako dolgo, da gosenice dorastejo. Med tem pa seveda lahko uničijo več dreves. — To golazen prav lahko uspešno pokončujemo s škropljenjem z 1% tekočino tobačnega izvlečka in mazavega mila. Gosenice prav dobro poškrbimo, kadarkoli jih zalotimo in v najkrajšem času poginejo do zadnje. Listju pa 1% tekočina nič ne škoduje, tudi če jo rabimo ob vročini.

Kako dobro zaceliš rane na deblu in vejah? — To dosežeš najlažje, ako rane gladko izrežeš, nato pa obdaš na prst na debelo z mešanico iz ilovice, kravjaka in vode, poviješ s cunjami in zave-

žeš trdno s kakim motvozom. Večje rane, ki so nastale vsled žaganja vej, obreži gladko, ošobito na zunanjem robu, ter namaži jih s kaltramom ali s karbolinejem tako, da ostane rana ob robu kakega pol cm široko namazana. Kaltram (karbolinej) varuje rano gnilobe in raka, ki se kaj rad pojavi na odprtih, nenamazanah ranah.

Smolikavost koščičastega sadnega drevja je nevarna bolezen, ker močno slabi in večkrat celo uniči zlasti breskve, marelice in češnje. Najnovejše izkušnje so pokazale, da je glavni vzrok te bolezni pomanjkanje vlage v zemlji. Iz tega spoznanja izvira način, kako naj smolikavost preprečimo in zdravimo. Breskovi in marelični špalirji ob južnih stenah imajo po navadi premalo vlage in vrhulega se na takih prostorih zemlja tudi hitreje izsuši nego na planem. Prav zato se na takem drevju pojavlja smolikavost tako pogosto. Redno in temeljito

zalivanje je edino sredstvo, da bolezen preprečimo, ali, če se je pojavila, da jo odpravimo.

Zračji gnojnične gredice! — Gnojnične gredice moraš o lepem vremenu pridno prezračevati in obsenčevati. Ako tega ne storiš, ti marsikatero seme vsled previsoke topline ne izkali, pa tudi mlade rastlinice lahko usahnejo. Pazi pa, da ne obsenčiš preveč, ker v senci se rastlinice pretegnejo. Kakor hitro vidiš, da rastlinice niso preveč vele, ni jih treba obsenčiti, takrat zadošča, da gredice dodobra prezračiš. Da se sadež utrdi, odstrani okna podnevu in pokriva gredice z okni samo čez noč.

Kedaj naj se vrši pretakanje vina? — Prvo, drugo kakor tudi tretje pretakanje naj se vrši ob lepem in stanovitnem vremenu. Vreme zelo vpliva na čistost vina. Ko se pipa nastavlja, naj bo odprta, a pri tem naj se ne zabi odpreti tudi voha.

IRŽNE CENE

Modra galica. — Popraševanje je še vedno živahno, a vse kaže, da bodo potrebe krite, četudi bo letos takozvana angleška galica po večini izostala. Naši ljudje naj si pravočasno priskrbijo zadostno množino galice za lastno potrebo. Prejšnja leta se je marsikdo opekeli: ko je galico krvavo rabil, je ni imel in tudi zaloge so bile prazne. In mnogo, mnogo škode je naša vinoreja trpela prav radi te nemarnosti.

Superfosfat. — Letos se je raba superfosfata zvišala. V pokrajini je vladalo prav do zadnjih dni živahno popraševanje po tem gnojilu. Še vedno poprašujejo nekateri po njem. Znak, da se poljedelci vendar začeli pojmovati važnost gnojenja z umetnimi gnojili in da se prepričanje o koristnosti gnojenja s »prahom« vedno bolj širi.

Čilski soliter. — V drugi polovici marca je nastalo tako popraševanje po tem gnojilu, da so bile naenkrat vse zaloge izčrpane kljub temu, da so bile z

blagom prav dobro založene. Danes vladajo že veliko pomanjkanje čilskega solitra. Kakor poročajo, dospejo najbrže še proti koncu aprila ali prve dni maja nekatere pošiljalve, ali gotovo prav ni. Predvideva se, da bo letos to gnojilo popolnoma zmanjkalo. — Velika zahteva po blagu in mala razpoložljivost blaga je povzročila porast cene.

Žveplenokisli amonijak. — Popraševanje primerno, tudi dobavni pogoji so primeroma ugodni. Na sploh pa na tem polju ni sedaj pravega življenja.

Apneni dušik. — Ker se raba tega gnojila bliža koncu, je tudi zahteva popustila.

Kalijeve soli. — Velja skoro isto, kar za apneni dušik. Trg je skoro popolnoma mrtev.

Vino. — Vinska kupčija nima prave živahnosti. Sklepa se le malo dobavnih pogodb in le za male količine. V naših krajih je trg skoro mrtev. So vinorejci, ki niso prodali še nič svojega vinskega

pridelka in zrejo s prav težkim srcem v bodočnost. Vse kaže na to, da preživlja naša vinoreja hudo krizo, v kateri bo podlegla.

Med. — V zadnjih tednih je domač med pošel. Popraševanje je bilo prav živahno. Cene na debelo od 8 do 11 lir za kg. Iz te okolnosti sledi nauk, naj če-

belarji ne silijo blaga na trg v juniju in septembru, ko je popraševanje malenkostno. V zimskem času je popraševanje večje in tudi cene boljše.

Vosek. — Slovenska čebelarstva druga v Gorici kupuje vsako količino voska in plačuje do 18 lir za kg po kakovosti.

GOSPODARSKI DROBIŽ

Davek na koze. — Tudi ubogo koza, krava ubožnih, je prišla pod davčni vijak. Ako ima kdo tri koze, mora plačati za vsako kozo 10 L, ako ima 4 do 10 koz, za vsako 15 L, ako ima pa nad 10 koz, mora plačati za vsako glavo 20 L. državnega davka. — Davka so prosti kozličji, ki sesajo, in koze-hlevarice, ter tudi koze, ki se pasejo na prostem, a na takem svetu, kjer ni gozda odnosno grmičevja, zasejenega v obremo zemlje.

Tečaj o prisilnem kalenju trt. — V pondeljek in torek dne 28. in 29. marca 1927 se je vršil pod okriljem kmetijskega urada v Gorici tečaj o prisilnem kalenju trt, ki se ga je udeleževalo nad 50 vinogradnikov. Tečaj je bil dobro obiskan. Udeležniki so cel čas z veliko pazljivostjo sledili teoretičnim predavanjem in praktičnim razkazovanjem g. dr. Valiga. Dobili so jako koristne in temeljne nauke o ameriskih trtoreji. Želeli je, da bi se takšni tečaji večkrat vršili in da bi se razlegnili tudi na druge panoge kmetijskega udejstvovanja. Mogoče bi se dali taki tečaji prirediti tudi zunaj na deželi, v večjih kmetijskih središčih. Radi oddaljenosti in stroškov marsikdo ne pride k tečaju, ki bi drugače rad poslušal koristna predavanja.

Uporaba umetnih gnojil v letu 1926. — Raba umetnih gnojil se v državi vedno bolj širi. Lansko leto so kmetovalci v Italiji porabili: 15,600.000 q superfosfata, 669 q Tomaževe žindre in 2,000.000 q dušikastih gnojil (čilskega solitra, žveplenega dušika, itd.).

Pokrajinska vzgojevalnica perutnine in pokrajinske zajčarne. — Ministrstvo

za narodno gospodarstvo je sklenilo, otvoriti prvo skupino teh ustanov, ki naj služijo za povzdigo domačega perutninarstva. Za sedaj se, kot poskus, ustanovi 30 takih pokrajinskih središč. Glavni njihov namen je, priskrbovati oplojenih jajc dobrih kurjih pasem za valenje, ki se bodo oddajala po znižanih cenah.

Zavarovanje proti toči. — Ta panoga zavarovanja, ki je že davno znana, ni dosedaj rodila pravih uspehov. Ker pa je potrebno, da se ravno z zavarovanjem proti toči, opomore kmetškemu stanu, se je začelo v merodajnih krogih razpravljati o tem, ali bi ne bilo umestno uvesti obvezno zavarovanje proti toči v onih krajih, kjer bi se večina poljedelcev izjavila za to in ki so posebno izpostavljeni nevihtam in toči.

Likvidacija skupnih užitkov. — Dne 5. marca 1927 se je vršila v Trstu pred komisarjem za likvidacijo skupnih užitkov prva tozadevna razprava. Na dnevnem redu je bil spor upravičenih užitkarjev v kanalski dolini, v trbiškem okraju, ki so ga imeli radi uživanja skupnih zemljišč z gozdnim erarjem. Spor, pri katerem je prizadeta cela vrsta upravičencev, se bo mirno poravnal, ker je gozdna uprava popustila in je pripravljena priznati upravičencem pridobljene užitne pravice.

Rok za polaganje trgovskih varščin je podaljšan. — Za polaganje prošeni za priznanje trgovskih dovoljenj in za plačevanje zadevne varščine v gotovini, ki je bil prvotno določen do 31. marca 1927, se je podaljšal do 31. maja 1927.

Kruh in pecivo iz sojne moke. — G. Marignoli je skozi deset let delal poskuse s sojo. Vztrajnemu njegovemu delu se je posrečilo vzgojiti jako zdravo vrsto soje, katere moka je popolnoma primer-na za peko kruha in drugega peciva. O tem uspehu je poročal prvemu ministru, kateremu je tudi predložil iz te moke pečen kruh, za kar je žel pohvalo in priznanje.

Štetje kmetov po celem svetlu. — K pobudi, da bi se leta 1930 izvršilo štetje kmetov po celem svetlu, se je pridružilo že 63 držav, tako da obeta imeti to štetje popoln uspeh.

Zgodnji krompir. — Prvi vagon zgodnjega krompirja je bil letos odpo-slán iz Sicilije dne 24. februarja. Lansko leto je odšel prvi vagon šele 22. marca, torej cel mesec pozneje.

Odlikovano tisk. podjetje L. Lukežič, Gorica. — Odgovorni urednik: Ravnatelj Viljem Dominko.

OKRAJNA POSOJILNICA V IDRIJI

registrovana zadruga z neomejeno zavezo. Ustanovljena leta 1894.

Uradije v lastnem poslopiju vsak dan, izvzemši nedelje in praznike.

OBRESTUJE hranilne vloge na knjižice po 4% čisto
vloge na tekoči račun " 4 1/2% "

Večje in stalne vloge po dogovoru.

DAVEK OD VLOG PLAČUJE ZAVOD SAM!

Izvršuje denarna nakazila v lu. in inozemstvo. — Izdaja brezplačna cirkul. nakazila in čeke. — Inkaso faktur in cesije terjatev.

Posojila na vknjižbo, menično poročstvo in zastave. Trgovcem in obrtnikom olvarja pasivne tekoče račune. — Poštni tek. račun št. 11/1591 — Položnice komitentom na razpolago.

Najpopolnejše jamstvo za vloge.

MIRODILNICA (drogerija) „DIANA“

Gorica - Via Rastello N. 27

Na drobno in debelo!

Zaloga raznovrstnih kemičnih proizvodov - medicinskih zelišč - suhih in oljnatih barv - firnežev - čopičev - ščet - toaletnega in navadnega mila - čistil in pripomočkov za vnosirišča, tekočega in v prahu — bakrene in železne galice - žvepla - čilskega solitra - zamaškov - cevi in drugih izdelkov iz kavčuka itd.

Blago prvovrstno, cene zmerne, postrežba točna in solidna, za kar jamči in se priporoča

Anton Mervič, lastnik.

Zavarovalnici „LE NORD“ in „ROYAL EXCHANGE“

sta najgotovejši zavarovalnici proti požaru, streli,
~~~~~ in vsem drugim nezgodam. ~~~~~

Zastopstvo za GORIŠKO in bivšo KRANJSKO ima
HROVATIN KSIŠT

v GORICI, Viale XXIV Maggio št. 11 - prej ul. Treh kraljev.

Zavarovanje proti nezgodam delavcev na delu.